

e-Ενδοκρινολογία

Σημερινή κατάσταση

Η συγγραφή ενός εγχειρίδιου αναφοράς (textbook) με αντικείμενο την Κλινική Ενδοκρινολογία έχει κατά καιρούς συζητηθεί, στα πλαίσια τόσο της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας - Πανελλήνιας Ένωσης Ενδοκρινολόγων (ΕΕΕ-ΠΕΕ) όσο άλλων θεσμικών φορέων (π.χ. Ιατρικές Σχολές).

Προβλήματα

Ο προγραμματισμός και η εκπόνηση ενός τέτοιου πονήματος απαιτεί μεγάλη οργάνωση και πολύ χρόνο (2-3 έτη).

Πρόταση

Η συγγραφή ενός εγχειρίδιου Ενδοκρινολογίας, με πρωτοβουλία της ΕΕΕ-ΠΕΕ.

1. Σκοποί

Η ύπαρξη ενός τέτοιου εγχειριδίου θα μπορούσε να εξυπηρετεί πολλαπλούς σκοπούς, όπως:

- Εγχειρίδιο αναφοράς Κλινικής Ενδοκρινολογίας για ειδικευμένους ιατρούς, που επιθυμούν να ανανεώνουν τις γνώσεις τους για συγκεκριμένα θέματα.
- Εγχειρίδιο αναφοράς Κλινικής Ενδοκρινολογίας για ειδικευόμενους στην Ενδοκρινολογία, που επιθυμούν να προετοιμασθούν για τις εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας.
- Εγχειρίδιο αναφοράς Κλινικής Ενδοκρινολογίας για ειδικευόμενους άλλων ειδικοτήτων (π.χ. Μαιευτική-Γυναικολογία, Παιδιατρική), που επιθυμούν να αποκτήσουν βασικές γνώσεις Ενδοκρινολογίας, στα πλαίσια της προετοιμασίας τους για τις αντίστοιχες εξετάσεις απόκτησης ειδικότητας.
- Συμπληρωματικό εγχειρίδιο Κλινικής Ενδοκρινολογίας για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές (πρώτος και δεύτερος κύκλος μεταπτυχιακών σπουδών), στα πλαίσια της συμπλήρωσης των γνώσεων τους, προς απόκτηση των αντίστοιχων μεταπτυχιακών τίτλων.
- Εγχειρίδιο των “Κύκλων Εντατικής Εκπαίδευσης”, που διοργανώνονται από την ΕΕΕ-ΠΕΕ, σε ετήσια βάση (συνήθως Φεβρουάριο).

2. Κατασκευή

Βασικό ρόλο στην υλοποίηση του εγχειρήματος θα διαδραματίσουν οι επιστημονικοί υπεύθυνοι, οι συγγραφείς και ο τεχνικός υπεύθυνος.

- Οι **επιστημονικοί υπεύθυνοι** (scientific editors, section editors) ορίζονται ανά ομάδα κεφαλαίων (ουσιαστικά: ανά ενδοκρινή αδένια ή ανά γνωστικό αντικείμενο) και έχουν ως καθήκοντα:

1. Τελικός καθορισμός των τίτλων των κεφαλαίων ανά ομάδα κεφαλαίων.
2. Επιλογή των συγγραφέων κάθε κεφαλαίου.
3. Επεξεργασία του περιεχομένου του κάθε κεφαλαίου, σε συνεργασία με τους συγγραφείς του.
4. Επισήμανση της ανάγκης επικαιροποίησης του περιεχομένου, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις (π.χ. δημοσίευση νέων δεδομένων).
5. Επισήμανση της ανάγκης συγγραφής νέων κεφαλαίων, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις.

- Οι **συγγραφείς** (authors) ορίζονται ανά κεφάλαιο, από τον επιστημονικό υπεύθυνο. Κριτήριο επιλογής αποτελεί η αποδεδειγμένη ενασχόληση με το αντικείμενο, σε θεωρητικό και κλινικό επίπεδο. Έχουν ως καθήκοντα:

1. Επιλογή των συνεργατών τους, στη συγγραφή του κάθε κεφαλαίου.
2. Συγγραφή του κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των πινάκων, σχημάτων, εικόνων και βιβλιογραφίας.
3. Επισήμανση της ανάγκης επικαιροποίησης του περιεχομένου, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις (π.χ. δημοσίευση νέων δεδομένων).

- Ο **τεχνικός υπεύθυνος** (technical editor) έχει ως καθήκοντα:

1. Αρχικός καθορισμός των τίτλων των κεφαλαίων ανά ομάδα κεφαλαίων.
2. Υλοποίηση "Οδηγιών συγγραφής" προς τους επιστημονικούς υπευθύνους και τους συγγραφείς των κεφαλαίων. Οι οδηγίες θα αναφέρονται σε όλες τις παραμέτρους της συγγραφής (κείμενο, πίνακες, σχήματα, εικόνες, κλινικές φωτογραφίες, βιβλιογραφία).
3. Συγκέντρωση των κειμένων.
4. Γλωσσική και άλλη επεξεργασία (π.χ. ορολογία), με σκοπό την, κατά το δυνατόν, ομογενοποίηση των κειμένων.
5. Αδρή επεξεργασία του περιεχομένου (π.χ. αφαίρεση παραγράφων που επαναλαμβάνονται σε άλλα κεφάλαια).
6. Κατασκευή ειδικών μερών (περιεχόμενα, ευρετήρια, κατάλογοι πινάκων και εικόνων).
7. Θέματα σχετικά με copyright πινάκων, εικόνων και σχημάτων.

3. Μορφή

Ένα βασικό ερώτημα είναι το εάν το εγχειρίδιο θα πρέπει να κατασκευασθεί σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μορφής έναντι της έντυπης είναι πολλαπλά. Μεταξύ αυτών:

- Πρόσβαση στο κείμενο από οπουδήποτε υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο (Internet).
- Δυνατότητα γρηγορότερης επικαιροποίησης του κειμένου.
- Δυνατότητα ύπαρξης ηλεκτρονικού ευρετηρίου και άμεσης παραπομπής (link) σε πίνακες, εικόνες, διαγράμματα και άλλα κεφάλαια.

- Εφόσον δομηθεί ορθά, η ηλεκτρονική μορφή μπορεί να μετατραπεί εύκολα σε έντυπη, με απλή εκτύπωση του κειμένου.

Τελικά, όλα τα σύγχρονα βιβλία δομούνται ως ηλεκτρονικά και η απόφαση σχετικά με την ύπαρξη ή όχι (και) έντυπης μορφής λαμβάνεται προς το τέλος της διαδικασίας.

Όσον αφορά στην **ηλεκτρονική μορφή**, θα αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, το οποίο θα είναι προσβάσιμο στα μέλη της εταιρείας μέσω του δικτυακού της τόπου. Η ηλεκτρονική μορφή θα είναι αλληλεπιδραστική και ανανεώσιμη, μοιάζοντας σε αυτά τα χαρακτηριστικά της με το αμερικανικό UpToDate (<http://www.uptodate.com>).

Όσον αφορά στην **έντυπη μορφή**, θα μπορεί να εκτυπωθεί στην αρχή (1η έκδοση) και να ανανεώνεται (νέες, αναθεωρημένες εκδόσεις), ανάλογα με τις ανάγκες.

4. Χρονοδιάγραμμα

α/α	Βήμα	Ολοκλήρωση
1	Επιλογή επιστημονικών υπευθύνων	Μάιος 2013
2	Επιλογή συγγραφέων - Ανάθεση συγγραφής	Αύγουστος 2013
3	Παράδοση κειμένων	Δεκέμβριος 2013
4	Επεξεργασία	Φεβρουάριος 2014
5	Ανάρτηση στο δικτυακό τόπο	Μάρτιος 2014